

Täysistunto

Tiistai 13.9.2022 klo 13.59—17.53

7. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaista etusijaa aluehallintovirastojen lupakäsittelyssä vuosina 2023—2026 ja hallintotuomioistuimissa vuosina 2023—2028 koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 128/2022 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Ministeri Ohisalo, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.57 Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vihreä siirtymä uusiutuviin ja hajautettuihin energiamuotoihin on ainoa kestävä tie ulos Venäjän hyökkäyssodan ja fossiilisen energian rajun hinnanvaihtelun synnyttämästä energiakriisistä. Se on tärkeää sekä ilmastokriisin torjunnan että Suomen energiaomavaraisuuden ja energiatuotannon kannalta. Seuraavat kymmenen vuotta ovat kriittisiä sekä ilmastokriisin torjunnassa että vihreässä siirtymässä. Tämä muutos ei tapahdu vain poliitikkojen toimilla, me tarvitsemme mukaan vahvasti myös yritykset. Suomalaiset yritykset ovatkin lähteneet vauhdilla rakentamaan puhtaita ratkaisuja ja energiaomavaraisuutta. Tätä työtä myös valtio on tukenut esimerkiksi EU:n elpymisvälineen kautta kanavoidulla rahoituksella. Nyt haluamme varmistaa, että nämä hankkeet myös etenevät joutuisasti luvituksessa.

Arvoisa puhemies! Olen hyvin iloinen, että olemme tänään täällä keskustelemassa uudesta vihreistä investointeja vauhdittavasta esityksestä, jonka avulla vähennetään Suomen riippuvuutta fossiilisesta energiasta, lisätään energiaomavaraisuutta sekä siirrytään kohti ekologisesti kestävää teollisuutta ja taloutta. Tällä esityksellä edistetään juuri niitä yritysten puhtaita hankkeita, joita tarvitsemme hiilineutraalin Suomen rakentamiseksi mutta myös tulevaisuuden kilpailukykykymme pohjaksi. Tämä tehdään varmistaen, että lupien laatu on korkea ja hankkeet ovat ympäristön kannalta kestäviä. Lupavaiheeseen kannattaa panostaa, sillä se nopeuttaa kokonaisuudessaan investointeja. Hyvälaatuisiin lupiin haetaan harvemmin muutosta, ja ne myös kestävät hyvin hallintotuomioistuinten tarkastelun.

Esityksen tarkoitus on antaa vihreän siirtymän kannalta tärkeiden investointihankkeiden lupahakemuksille etusija vuodesta 23 vuoteen 26 aluehallintovirastoissa ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisessa lupakäsittelyssä. Vihreää siirtymää tukevien hankkei-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

den lupahakemusten käsittelyn nopeuttamisessa otetaan huomioon myös mahdollinen muutoksenhakuun kuluva aika, joka on resurssipulan vuoksi ollut merkittävä hidaste hankkeiden etenemiselle. Tämän vuoksi hallituksen esityksessä ehdotetaan, että vihreän siirtymän investointien kannalta keskeiset valitukset käsiteltäisiin kiireellisinä hallintotuomioistuimessa vuodesta 23 vuoteen 28.

Arvoisa puhemies! Esityksen mukaan aluehallintovirastot antaisivat lupakäsittelyssä etusijan uusiutuvan energian, vähähiilisen vedyn valmistuksen, teollisuuden sähköistämisen ja vähähiilisyyden, hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen sekä akkuteollisuuden hankkeille. Etusijan saadakseen hankkeen tulee noudattaa ei merkittävää haittaa -periaatetta, eli ne eivät saisi heikentää esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden tilaa. Näin varmistamme, että nimenomaan ympäristön kannalta hyvin ja vastuullisesti toimivat hankkeet ja yritykset saavat ansaitsemansa etusijan lupakäsittelyssä. Suomesta löytyykin jo tällä hetkellä valtava määrä sellaisia yrityksiä, joille vastuullisuus on vahva osa toimintaa ja kilpailuvaltti.

Arvoisa puhemies! Esitykseen mukaan kuuluvat hankkeet ovat aivan erityisen keskeisiä vihreän siirtymän edistämiseksi sekä puhtaan energian lisäämisessä. On itse asiassa arvioitu, että vihreän siirtymän investointien mittakaava voi olla Suomessa kymmeniä miljardeja euroja. Elinkeinoelämä onkin korostanut, kuinka tärkeää on, että luvitus sujuu jouhevasti. Tämän uudistuksen tavoite on, että vihreän siirtymän investoinnit saadaan vauhtiin nyt mahdollisimman ripeästi.

Viime vuosikymmenellä ympäristöasioiden käsittelyn resursseista on leikattu roimasti, elyjen puolella jopa yli neljäsosa, mutta samalla on haluttu nopeampaa käsittelyä, ja tämähän on mahdoton yhtälö. Nyt lähdemme tutkittuun tietoon nojaten vahvistamaan luvitusta antamalla lisärahoitusta niin lupaviranomaisten kuin hallinto-oikeuksien voimavaroihin, myös digitalisaatioon panostetaan. Olisi lyhytnäköistä kitsastella tietojärjestelmissä, kun sujuvammalla lupien käsittelyllä saadaan satojen miljoonien tai miljardien investoinnit nopeammin maaliin. Riittämättömät resurssit ja digitalisaation takkuaminen onkin selvityksissä todettu merkittäviksi luvitusta hidastaviksi tekijöiksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille esitetäänkin nyt lisärahoitusta 4,1 miljoonaa euroa ja aluehallintovirastoille 2,5 miljoonaa euroa 3,5 vuoden ajaksi. Hallintotuomioistuimille puolestaan esitetään lisärahoitusta 3 miljoonaa euroa. Nämä merkittävät lisäpanostukset luvitukseen takaavat työn laadun ja osaavien tekijöiden riittävyyden ja sitä kautta laadukkaat luvat. Lakiesityksen mukainen etusija tarkoittaisi lupahakemuksen käsittelyä nopeutetusti aluehallintovirastossa menettelyn kaikissa vaiheissa. Ely-keskukset puolestaan edistäisivät vihreän siirtymän hankkeita ympäristövaikutusten arvioinneissa sekä niiden päätös- ja lausuntovaiheissa. Hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista ei siis tingittäisi.

Arvoisa puhemies! Käytännössä vihreän siirtymän investointien kiihdytyskaista tarkoittaa neljää väliaikaista lakimuutosta, jotka koskevat ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelyä aluehallintovirastossa, vesilakia ja ympäristönsuojelulakia ja maankäyttö- ja rakennuslakia. Vihreän siirtymän kiihdytyskaistat synnyttävä laki tulisi voimaan vuoden 23 alusta. Kuluvana syksynä varmistetaan valmistautumiseen tarkoitettun määrärahan avulla ja tulohajauksen keinoin, että etusijamenettely voidaan aloittaa mahdollisimman nopeasti.

Lisäksi lupamenettelyjä tehostetaan äsken esittelemälläni hallituksen esityksellä, joka lisää avien ja elyjen välistä yhteydenpitoa ja tiedonvaihtoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

Arvoisa puhemies! Energiamurros etenee nyt vauhdilla. Meillä on käsillämme mahdollisuus todella isoon ja nopeaan muutokseen energiaomavaraisuutemme ja tulevaisuuden kilpailukykyimme lisäämiseksi — kunhan vain nyt uskallamme tarttua siihen päättäväisesti. Vihreiden investointien etusijamenettely on iso osa tätä työtä. Vihreä siirtymä tuo onnistuessaan Suomeen niin työpaikkoja kuin investointeja. Nämä ovat myös ratkaisuja käsillä olevaan elinkustannusten nousuun ja energiakriisiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

15.03 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Hallitus esittää, että lakiin rakennettaisiin ohituskaista erälle vihreän siirtymän hankkeille. Näitä käytettäisiin, kun tällaiset hankkeet tulevat aluehallintovirastojen ja hallintotuomioistuinten käsiteltäväksi. Ohituskaistat tulisivat olemaan käytössä pitkään, hallintotuomioistuimissa jopa viiden vuoden ajan.

Akkiseltään esitys voi kuulostaa vain yhdeltä ilmastokunnianhimon ilmentymältä, mutta sen todelliset karvat paljastuvat katsomalla kokonaisuutta hieman laajemmin.

Suomalainen oikeuslaitos on rimpuillut jo vuosia resurssipulassa. On puhuttu jopa hätärahoituksen tarpeesta oikeusvaltion turvaamiseksi. Vuosikausia jatkuneita käsittelyruuhkia ei voida sivuuttaa tilapäisenä ongelmana. Tilanteesta kertoo paljon se, että esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeudessa noin puolet ratkaistavista asioista on ulkomaalaisasioita. Lakimiesliiton mukaan oikeudenkäynnit venyvät, henkilöstö uupuu eivätkä kansalaiset uskalla enää laittaa riita-asioita tuomioistuimissa vireille. Tämä kaikki tapahtuu oikeusvaltioiden mallimaassa Suomessa.

Arvoisa puhemies! Kun tätä taustaa peilataan käsittelyssä olevaan esitykseen, eivät hallintotuomioistuinten tai Tuomioistuinviraston antamat lausunnot yllätä. Ne totesivat muiden ohella, ettei käsittelyn yleinen viipyminen kiikasta lainsäädännöstä vaan riittämättömistä resursseista. Tuomioistuinviraston mukaan uusien asiaryhmien säätäminen kiireelliseksi ei olisi kannatettavaa.

Mietitäänpä hetki asiaa tavallisen kansalaisen näkökulmasta. Hallitus antaa lepsun turvapaikkalainsäädännön tukkia hallinto-oikeudet vuosien ajaksi, ja suomalainen odottaa omaa vuoroaan. Tähän me perussuomalaiset olemme jo vuosia vaatineet muutosta, mutta vaatimuksemme ovat törmänneet muiden puolueiden ehdottomuuteen harrastetun löysän maahanmuuttopolitiikan jatkamisessa, mutta kun käsittelyruuhkat uhkaavat tulla hallituksen vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitteen tielle, rakennetaan kiireellisesti ohituskaistoja. Tämä ei ole reilua.

Suomalainen oikeusvaltio ei voi rakentua sille periaatteelle... [Hussein al-Taeen välihuuto] — Nyt en kuule, kun tulee niin paljon huutoa. Haluatteko tulla pönttöön, vai jatanko? [Hussein al-Tae: Tulen mielelläni, jos puhemies sallii!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Olkaa hyvä ja jatkakaa.

Joo. — Suomalainen oikeusvaltio ei voi rakentua sille periaatteelle, että annetaan resurssipulan ja käsittelyruuhkien olla uusi normaali, johon eri hallitukset aina neljän vuoden välein esittävät itselleen sopivia ohituskaistoja. Jossain muualla ehkä näin voidaan toimia mutta ei Suomessa. Me emme tarvitse vasemmalle ja oikealle sinkoilevia ohituskaistoja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

vaan toimivan peruskaistan. [Leena Meri: Juuri näin!] Se tarkoittaa riittävästi resursseja oikeuslaitokselle ja tiukempaa turvapaikkalainsäädäntöä, joka ei tee resursseista jälleen riittämättömiä.

Ja tähän loppuun, arvoisa puhemies, haluan vielä tarkentaa — en kuullut ihan tarkasti, kun vain mölinää tuli sieltä — niin ettei tätä puhetta ymmärretä väärin, että totta kai erilaisten asioiden kohdalla, kun tehdään ohituskaistoja, jokaista asiaa kun tarkastellaan, pelkästään sitä, niin se kuulostaa hyvältä, että ohituskaista vaikkapa nuoria koskeviin päätöksiin, vihreään siirtymään, turvapaikka-asioihin ja niin edelleen, mutta meidän pitäisi katsoa sitä kokonaisuutta. On aivan totta, että tällä hetkellä, totta kai, meidän kannattaa nopeuttaa erilaisia päätöksiä, jotta päästään eroon venäläisestä fossiilisesta energiasta, kaikesta venäläisestä energiasta, se on aivan selvä homma, mutta me ei voida kääntää selkää sille todellisuudelle, että me joudutaan tekemään tämä ohituskaista, koska jos mentäisiin ihan normaalia prosessia, niin nämä päätökset joutuisivat odottamaan ihan hirveän kauan. Näin on hirveän monen asian kohdalla, ja siksi me perussuomalaiset ollaan puhuttu tästä niin paljon. Täällä paikalla on myöskin lakivaliokunnan puheenjohtaja Leena Meri. Hänen kanssaan ollaan useampaan kertaan juteltu siitä, miten voi olla mahdollista, että sitä perusrahoitusta ei vain saada aikaiseksi. Esimerkiksi vaikka EU:n elpymispaketti, neljä miljardia, taisteltiin sitä vastaan. Niillä rahoilla oikeuslaitos uusi rahassa tällä hetkellä, ja kuitenkin kyse on valtion ydintoiminnoista.

Eli hyvä, että päästään venäläisestä energiasta pois, mutta koko tämä oikeusjärjestelmän rahoitus pitäisi saada kuntoon, ja siihen tarvitaan resursseja lisää, ei tämmöisiin ylimääriisiin hankkeisiin kuin mitä vaikka EU:n elpymispaketti oli. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Koskela, olkaa hyvä.

15.09 Jari Koskela ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys, jolla tietyt vihreää siirtymää edistävät hankkeet saisivat väliaikaisesti etusijamenettelyn aluehallintojen lupakäsittelyissä ja hallintotuomioistuimissa. Tämä on ongelmallista, sillä siinä tarkoitetaan hankkeita, jotka täyttävät niin sanotun ei merkittävää haittaa -periaatteen. Tätä periaatetta ei ole määritelty ympäristölainsäädännössä — siis ei ole määritelty ympäristölainsäädännössä. Käytännössä tällainen epämääräisyys mahdollistaa sen, että periaatteelle voi antaa melkein mitä tahansa sisältöjä riippuen tietenkin siitä, kuka määrittelee. Kriteerien epämääräisyys murentaa oikeusvarmuutta ja luottamuksensuojaa. Esimerkkinä vaikkapa määrittelyn ongelmallisuudesta voidaan nostaa EU:ssa käytävät keskustelut siitä, onko kaikki puuenergia uusiutuvaa ja miten hakkuita pitäisi tulkita kestävyiden ja vihreän siirtymän kannalta. Jopa maakaasun vihreydestä ja kestävydestä on jatkuvia kiistoja. Lupahakemuksiin ei pitäisi sotkea Euroopan unionin taksonomialuokittelua. Tämä luokittelu ei sovi ollenkaan Suomen oloihin. Kaiken lisäksi taksonomiaa ei unioninkaan tasolla ole tarkoitettu lupamenettelyiden perusteiksi vaan rahoittamiseen ja sijoittamiseen. Lupahakemusten tekeminen on jo entisestään monimutkaista ja äärimmäisen byrokraattista. Tällä hallituksen esityksellä prosessi monimutkaistuu ja hidastuu entisestään. Nyt energiakriisin keskellä sääntelyä ja byrokratiaa pitäisi pikemminkin pyrkiä vähentämään, jotta uusien hankkeiden aloittaminen olisi mahdollisimman mutkatonta ja nopeaa.

Arvoisa herra puhemies! Eräs keskeinen ongelma tässä hallituksen esityksessä on jälleen kerran rahan ja resurssien puute. Julkisen talouden suunnitelmassa määrätyt lisärahoitukset eivät mitään ilmeisimmin tule riittämään. Lupamenettelyn ja hallintotuomioistuinten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

prosessien väliaikainenkin ohituskaista vaatii lisää käsittelijöitä ja valmistelijoita. Tarvi-
taan myös lisää osaamista teknisen ja luonnontieteellisen erikoisosaamisen puolelle. Tämä
ohituskaista samalla hidastaa muiden kuin etusijalle asetettujen hankkeiden käsittelyä. Yh-
denvertaisuuden kannalta on ongelmallista nostaa toiset hankkeet toisten edelle, varsinkin
kun määrittely on niin epämääräistä, kuten edellä olen tässä kuvannut.

Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä valitettavasti näkyy hallituksen leväperäinen tapa
käyttää yhteisiä varoja, kehyksistä ei välitetä ja lainaakin voidaan huoletta ottaa, kunhan ta-
voitteet ovat poliittisesti sopivia. Vaikutuksiltaan epävarma ja kiistanalainen vihreä siirty-
mä ei voi olla asia, jonka vuoksi totutut ja perinteiset taloudenpitoa ohjaavat periaatteet
syrytetään. Vihreää siirtymää on voitava ja sitä pitää kritisoida niin kuin muitakin poliiti-
tisia teemoja. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

15.13 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Hallitusneuvotteluissa sovittiin, että hallituk-
sen tavoitteena on tehdä Suomesta hiilineutraali 2035 ja pyrkiä ensimmäiseksi fossiiliva-
paaksi hyvinvointivaltioksi. Nyt jotenkin luulisi, että tämän vuoden jälkeen jokaiselle jopa
siellä salin oikeassa reunassa on selkeää ja selvää, miksi nämä tavoitteet ovat niin tärkeitä
ja hyviä.

No, tämän esityksen tarkoitus on vauhdittaa näiden vihreän siirtymän investointien lu-
vitusta, ja ministeri hyvin esitteli tätä, myös näitä tavoitteita, syitä ja sitä taustaa, minkälai-
sia ratkaisuja aikaisempina kausina on tehty ja minkä takia tämä on nyt niin oleellista.
Myös vasemmistoliitto on ajanut tätä pitkään, ja myös itse toimijat ovat useaan kertaan
pyytäneet lisää resursseja lupien käsittelyyn, jotta tämä selkeästi havaittu pullonkaula täs-
sä vihreän siirtymän toteuttamisessa saataisiin ratkaistua. Ja myös ympäristövaliokunnas-
sa tämä asia on noussut useasti esiin, ja me olemme siitä valiokunnan jäsenten kesken kes-
kustelleet. Eli on erittäin hienoa, että hallitus nyt toimii tämän pullonkaulan ratkaisemis-
sa.

Itse ajattelen, että on ihan selvää, että vihreän siirtymän toteuttaminen on sekä välttämä-
töntä että myös hyvin kiireellistä. Tässä on tarkoituksena siis samanaikaisesti vähentää
Suomen riippuvuutta fossiilisesta energiasta, lisätä energiaomavaraisuutta ja muutenkin
edistää sitä siirtymää kohti kokonaisvaltaisesti kestävää taloutta, eli luulisi kaikkien kan-
nattavan tätä.

Käytännössä sitten tässä esityksessä tosiaan annetaan vihreän siirtymän kannalta tärkei-
den investointihankkeiden lupahakemuksille etusija näille vuosille 23–26, ja tämä on erit-
tään perusteltua. Käytännössä etusijan saisivat uusiutuvan energian, vähähiilisen vedyn
valmistuksen, teollisuuden sähköistämisen, hiilidioksidin talteenoton hyödyntämisen sekä
akkuteollisuuden tietyt hankkeet. Nämä ovat kaikki sellaisia hanketyyppejä, jotka ovat
oleellisia tämän ekologisesti kestäväen yhteiskunnan rakentamisessa. Se, mitä kuitenkin itse
haluan korostaa, on se, että tämä nopeampi lupakäsittely ei tarkoita löperömpiä lupaehtoja
tai sitä, että ympäristönsuojelusta tingittäisiin. [Puhemies koputtaa] Eli tämä tapahtuu tä-
män etusijalain kautta ja myös lisähenkilökunnalle tulee resursseja, ja on erittäin hyvä, että
tämä ei merkittävää haittaa -periaate on täällä myös. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

15.16 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Me olemme keskellä valtavaa kestävyysmurrosta ja energiakriisiä, jota Putinin bruttaali hyökkäyssota Ukrainaan on vauhdittanut. On selvää, että siirtyminen päästöttömiin ja hajautettuihin energiamuotoihin on ainoa kestävä tie irti niin fossiilienergiasta kuin nyt tämän fossiilisen energian rajun hinnanvaihtelun synnyttämästä energiakriisistä. Vihreää siirtymää on nyt edistettävä päättäväisesti ja pitkäjänteisesti, jotta emme löydä itseämme uuden energiakriisin ääreltä uudelleen, ja siihen tämä hallituksen esitys nyt pyrkii.

Tämän kiihdytyskaistan tavoite on käynnistää vihreän siirtymän investointeja mahdollisimman nopeasti. Lupakäsittelyjen sujuvoittaminen on laajasti ja yhteisesti jaettu tavoite, ja kuten tässä jo edellisessäkin keskustelussa todettiin, niin siitä on paljon tässä salissa puhuttu, siitä kaikki olemme saaneet paljon palautetta, ja elinkeinoelämä todella paljon odottaa näitä sujuvoittamistoimia. Arvioiden mukaan vihreiden investointien mittakaava voi olla Suomessa jopa kymmeniä miljardeja euroja. Vihreä siirtymä tuo Suomeen onnistuessaan työpaikkoja ja investointeja.

Mutta vaikka me ollaan vauhdittamassa vihreän siirtymän hankkeita, niin olennaista on, että pidämme ympäristökriteerit yhtä korkealla kuin ennenkin. Siksi on tärkeää, että etusijan saavat hankkeet eivät saa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia ympäristölle eivätkä ne saa heikentää luonnon monimuotoisuutta. Suomi on tunnettu puhtaasta ympäristöstään ja siitä, että meillä viranomaistoiminta on luotettavaa ja asiantuntevaa. Nämä ovat kiistattomia vahvuuksia, joita kannattaa vahvistaa. Tämä edellyttää ympäristöviranomaisten riittävää resursointia. Ilman asiantuntevia viranomaisia luvitusprosessit eivät etene. Siksi tämä pikakaista tarkoittaa myös ympäristöviranomaisten ja hallintotuomioistuimien lisärahoitusta, jonka turvin ratkaisut syntyvät nopeammin niiden tasosta tinkimättä. — Ja tässä kohtaa haluan muistuttaa, että nyt korjataan sitä aukkoa, jonka viime vuosien leikkaukset ympäristöviranomaisten resursseihin ovat aiheuttaneet. On selvää, että jos lupahakemuksia käsitteleviä asiantuntijoita ei ole riittävästi, ei hakemusten käsittelykään voi olla nopeaa.

Arvoisa puhemies! Tällä kiihdytyskaistalla nopeutetaan ennen kaikkea puhtaaseen energiaan liittyviä hankkeita. Muun muassa Luontopaneeli on lausuntokierroksella, lausunnotsaan, kiinnittänyt huomiota siihen, että kiertotaloushankkeet puuttuvat nyt etusijalle asetettavien hankkeiden joukosta. Tätä pidän siinä mielessä valitettavana, että kun luonnonvarojen ylikulutus on kuitenkin se perusjuurisyy, miksi me tässäkin ongelmassa ja kriisissä olemme, niin nyt kannattaa kaikki huomio myös tässä vihreän siirtymän hankkeiden vauhdituksessa kohdistaa siihen, että ne perustuvat vahvasti kiertotalouteen neitseellisten raaka-aineiden kuluttamisen sijaan. Esimerkiksi akkuteollisuuden osalta Suomen kannattaa edistää ja vauhdittaa kiertotalouden periaatteisiin nojaava akkuteollisuutta, joka ei lähtökohtaisesti ole riippuvaista pääosin kaivosteollisuudesta saatavista neitseellisistä mineraaleista ja raaka-aineista.

Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä siis halutaan vauhdittaa vihreän siirtymän hankkeita, ja tämä ei merkittävää haittaa -periaate on väline tunnistaa nämä ympäristön kannalta hyvät hankkeet. Luvan myöntämisen edellytykset sinänsä säilyvät entisellään, eli tätä ei merkittävää haittaa -arviointia sovellettaisiin ratkaistaessa, voidaanko hankke ottaa etusijamenettelyyn. On niin, että Suomesta löytyy valtava määrä yrityksiä, joiden vastuullisuus on vahva osa toimintaa ja kilpailuvaltti, ja näihin kriteereihin sopivia hankkeita löytyy varmasti toteutettavaksi nyt sitten, kun tämä menettely saadaan käyttöön. Tässä on se periaate, että nämä toimijat tekevät tämän do no significant harm -arvion yleensä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

hakiessaan rahoitusta, eli menettely ei tuota suurelle osalle myöskään mitään merkittävää lisätyötä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

15.21 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Tulevana talvena Suomea ja Eurooppaa uhkaa energiapula, kun Eurooppa pyristelee irti halvasta venäläisestä fossiilienergiasta. Euroopan riippuvuussuhteisiin liittyvä riski on realisoitunut. Vihreä siirtymä uusiutuviin energiamuotoihin on välttämätön pitkän aikavälin ratkaisu ulos Venäjän hyökkäyssodan ja fossiilisen energian rajun hinnannousun synnyttämästä energiakriisistä.

Vihreä siirtymä on siirtymä kohti ekologisesti kestävästä taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen. Se tukeutuu vähähiilisiin ja kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin. Vihreiden investointien pikakaistalla vähennetään riippuvuutta fossiilisesta energiasta, lisätään energiaomavaraisuutta sekä siirrytään kohti ekologisesti kestävämpää taloutta. Vaikka energiakriisi uhkaa jo tänä talvena, mahdollisimman nopeasti käynnistetyt vihreän siirtymän investoinnit tulevat auttamaan Suomea vasta tulevana vuosina. Onnistunut vihreä siirtymä myös luo Suomeen sekä lisää työpaikkoja että investointeja nyt ja tulevaisuudessa.

Elinkeinoelämän suunnalta olemme kuulleet, kuinka tärkeää on päästä eroon lupakäsittelyjen pullonkauloista. Nytkin ympäri Suomea on esimerkiksi suuri määrä alustavia tuulivoimahankkeita odottavassa tilassa. STY:n, Suomen tuulivoimayhdistyksen, vuosittain suorittaman tuulivoimahankkeiden kartoituksen mukaan maaliskuussa 22 Suomessa oli julkaistu suunniteltuja merituulivoimahankkeita yli 44 000 megawatin edestä eli yhteensä yli 6 200 voimalaa. Merelle suunniteltuja hankkeita oli lähes 10 000 megawatin edestä eli 950, reilu 950 voimalaa.

On tärkeää, että lupakäsittelyjen henkilöstöresursseja vahvistetaan ja sähköistä lupakäsittelyä kehitetään. Jos lupahakemuksia käsitteleviä virkahenkilöitä ei yksinkertaisesti ole riittävästi, käsittely on kaikille hidasta ja tahmeaa. Lisärahoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille sekä hallintotuomioistuimille on tärkeää, jotta ratkaisut syntyvät nopeammin ja niiden tasosta tinkimättä. Myös osaamisen lisääminen ja vahvistaminen on tarpeen niin yritysten kuin viranomaisten kasvavaan vihreän siirtymän työllisyyden tarpeeseen.

Edustaja Tynkkynen oli täällä huolissaan oikeuslaitoksemme kokonaisresursseista. Tämä huoli on ihan oikea, mutta tähän huoleen osittain osaltaan vastaa tämä esitys ja nämä lisäresurssit. Kokonaisratkaisua toivottavasti voidaan vahvistaa myös jatkossa. Edustaja Elo vastasi jo hienosti tähän, miten tämä do no significant harm -arviointi on jo osa yritysten toimintaa eikä tuo lisäresursseja vaativia tehtäviä juuri millekään yritykselle, ja jotkut kriteeritän on oltava, että kenelle tätä nopeutettua kaistaa käytetään, ja tämä on yleinen käytössä oleva kriteeri myös EU-rahoituksessa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Tässä vaiheessa tälle asialle varattu aika alkaa kulua umpeen, mutta myönnän vielä edustaja Taimelalle puheenvuoron ja sen jälkeen ministerille kaksi minuuttia.

15.24 Katja Taimela sd: Arvoisa herra puhemies! Hyvät kollegat, arvoisa ministeri! Tärkeä hallituksen esitys, jolla nopeutetaan ja vauhditetaan vihreää siirtymää nopeuttamalla

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

lupakäsittelyä, on mielestäni tämä hallituksen esitys. Esityksen tavoite on tietenkin vähentää Suomen riippuvuutta fossiilisesta energiasta, lisätä energiaomavaraisuutta sekä siirtyä kohti ekologisesti kestävämpää taloutta. Ajattelen itse ja toivon, että yhä useampi suomalaisista ymmärtää tämän esityksen tärkeyden huoltovarmuuden, ilmaston ja tärkeän energiaomavaraisuuden kannalta, josta me olemme joutuneet ja saaneet puhua tässä ajankohtaisessa tilanteessa varsin paljon.

Tässä muutoksessa myös viranomaisten resurssien turvaaminen on todella tärkeää toteuttaa, koska ei voi olla niin, että lupakäsittelyiden nopeuttaminen tarkoittaisi sitä, että käsittelyn laadusta tai esimerkiksi hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista tingittäisiin. Tästä syystä on hyvin olennaista, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat lisärahoitusta sen 4,1 miljoonaa euroa, samoin kuin aluehallintovirastot 2,5 miljoonaa kolmen ja puolen vuoden aikana. Se, että nyt tulevana syksynä varmistetaan valmistautumismäärärahan avulla ja tulosohjauksen keinoin, että etusijamenettelyn toteutus voidaan aloittaa lupaviranomaisissa mahdollisimman nopeasti, on myös mielestäni täysin välttämätöntä.

Sitten, mitä tulee näihin keskustelun aikana käytettyihin kriittisiin puheenvuoroihin, haluan kiittää niistäkin. Itse ajattelen kuitenkin niin, että vihreän siirtymän investoinneilla sekä niiden mahdollistamalla työllä ja toimeentulolla on varsin keskeinen merkitys hiili-neutraaliin hyvinvointiyhteiskuntaan siirtymisessä, ja ajattelen, että siitä syystä näissä hankkeissa ja lakimuutoksissa, joista tämä on nyt jälleen kerran yksi, on varsin tärkeää myös menestyä ja onnistua.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Ohisalo, kaksi minuuttia.

15.26 Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo: Arvoisa puhemies! Täällä esitettiin erittäin tärkeitä huomioita ylipäätään vaikkapa oikeuslaitoksemme resurssitilanteesta. Jaan täysin huolen siitä, että resurssit eivät ole kohdallaan siellä. Tällä hallituskaudella lisäyksiä on kyllä tehty paitsi vaikkapa poliisin puolelle myös hallintotuomioistuinten ja tuomioistuinlaitoksen puolelle yleisemmin. Mutta tämän lakiesityksen yhteydessä tuomme noin kymmenen miljoonaa euroa lisärahaa aveille, elyille ja hallintotuomioistuimille tähän kokonaisuuden edistämiseen. Eli yhteinen huoli toki on siitä, että jatkossa pystymme sitten laajemmin eri sektoreilla katsomaan, että tuomioistuimet varmasti pystyvät käsittelemään kaikki asiansa vauhdilla.

Ehkä vielä tästä kokonaisuudesta, että itse ajattelen niin, kun tässä arviointeja on tehty, että tähän vihreään siirtymään sisältyy suuri potentiaali yritysten uusille mahdollisuuksille vaikkapa vientiin ja ylipäätään uusille innovaatioille. Ja voi kokonaistaloudellisesti olla viisasta vauhdittaa juuri tällaisia hankkeita, joilla on juuri tässä maailmanajassa valtavan suuri kysyntä, kun halutaan irtautua fossiilisista polttoaineista. Sen hyvin edustaja Tynkynenkin totesi, että tässähän meillä on kiire. Vauhditetaan siis tätä yhdessä.

Edustaja Koskelalle haluaisin todeta, että tässä lienee jonkinlainen väärinymmärrys, sillä tätä ei merkittävää haittaa -periaatetta ei käytetä tässä luvan käsittelyyn vaan sen ratkaisemiseen, minkälaiset hankkeet edistävät sitä vihreää siirtymää ja mitkä hankkeet voivat saada sen etusijan. Tästä on kyse. Ja kyse on tietysti siitä, että kun yhtä aikaa vaikka torjutaan ilmastomuutosta, niin ei sitten heikennetä luonnon monimuotoisuutta yhtä aikaa. Ympäristö- ja ilmastokriisit kulkevat käsikkäin kuitenkin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

Tässä myös hienosti edustajat Kivelä, Elo, Hopsu, monet, nostivat esille sen, kuinka erityisesti elinkeinoelämä itsekin on nostanut tarvetta [Puhemies koputtaa] tällaiselle lakimuutokselle. Nyt tämä onneksi saadaan, nyt alkuun väliaikaisena, ja katsotaan, miten tämä lähtee liikkeelle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä täysistunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 15.29.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 17.00.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraavaksi jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 7 käsittelyä. — Edustaja Kankaanniemi.

17.00 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Kettunen edellisessä asiassa puhui ihan keskustalaista linjaa, [Tuomas Kettusen välihuuto] mutta tässä nyt käsittelyssä olevassa asiassa linja on vähän hukassa.

Käsittelyssä on hallituksen esitys eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaisesta etusijasta aluehallintovirastoissa vuosina 23—26 ja hallintotuomioistuimissa 23—28. On selvää, että ne pikaiset toimenpiteet, joita edellytetään siksi, että pääsemme Venäjän energiariippuvuudesta kokonaan eroon, toteutetaan nopeasti ja tehokkaasti. Se on selkeä linjaus. Tässä esityksessä, kun lukee sen aluehallintovirastoja koskevan lainkohdan, jossa on nämä käyttötarkoitukset, viisi kohtaa, niistä eivät kyllä välttämättä ainakaan kaikki koske tavalla Venäjä-riippuvuuden purkamiseen tähtääviä toimenpiteitä, vaan nämä koskevat pääosin vihreää siirtymää, joka on hallitukselle tällainen uskonkappale, jolla ajetaan maaseutua alas ja suomalaista yhteiskuntaa rasitetaan monilla tavoilla mielestäni tarpeettomasti.

Tämä vihreä siirtymä on lähtökohdiltaan siinä suhteessa virhe, että hallituksella on hiilineutraalisuustavoite vuodessa 2035. Perussuomalaiset esittävät siihen vuotta 2050 rauhallisesti harkiten yhteiskunnan, suomalaisen yhteiskunnan, kokonaisuutena korostaen. Eli edetään niin kuin esimerkiksi teknologia antaa myöden, ja näin vältetään myös sitten ne raskaat virheinvestoinnit, jotka tulevat niin teollisuudelle, elinkeinoelämälle kuin kansalle hyvin kalliiksi. Tällaisiahan meillä on vaikka kuinka paljon, esimerkkejä menneestä ajasta, ja on varottava tekemästä niitä uudelleen.

Arvoisa puhemies! Kaksi asiaa on siis tässä tärkeää: hiilineutraalisuustavoitteen siirtäminen vuoteen 2050 ja resurssien lisääminen erityisesti tuomioistuimiin, joissa on ruuhkat ja joiden takia käsittelyt venyvät.

Kun tässä laissa puhutaan etusijan antamisesta joillekin erityishankkeille, eli nimenomaan vihreän siirtymän hankkeille, niin se merkitsee käytännössä sitä, että jonkun etusija syrjii joitakin muita. Meillä on esimerkiksi lastensuojeluasioita, meillä on hallintotuomioistuimissa ja myös aluehallintovirastoissa hyvin paljon erilaisia polttavia asioita, jotka ovat kyllä myös kiireellisiä. Onko hallituksen valinta se, että vihreä siirtymä näiltäkin osin,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

mikä ei koske Venäjän energiariippuvuudesta irtipääsyä, pitää nostaa edelle? Mielestäni se on väärä valinta.

Myöskään se, että elinkeinoelämän hankkeet jaetaan tällä tavalla kahtia, ei kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti eri yrityksiä ja tarpeita. Meillä voi olla Kuhmossa tai muualla hankkeita, jotka eivät kosketa vihreää siirtymää, mutta ovat äärimmäisen tärkeitä työllisyyden, elinkeinoelämän ja koko kansantalouden kannalta. Miksi niitten pitäisi jäädä vihreän siirtymän jalkoihin tässä mielessä? En pidä tätä järkevänä enkä oikeudenmukaisena, ja toivon, että valiokunta käy tämän tältäkin osin hyvin tarkkaan läpi ja harkitsee ja tuo järjen mukaan tähän hankkeeseen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Juuso poissa, edustaja Sankelo poissa. — Edustaja Kettunen.

17.05 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu herra puhemies! Tosiaan nyt eräät vihreän siirtymän hankkeet olisivat tämmöisellä väliaikaisella etusijamenettelyllä. No totta kai vihreä siirtymä. Oppositio puolue perussuomalaiset on tänään hyvin paikalla — te puhutte sinivalkoisesta siirtymästä [Leena Meri: Aivan oikein!] ja itse puhun myös biotaloudesta, mitä viime vaalikaudella ansiokkaasti Sipilän hallitus voimakkaasti ajoi asianmukaisella strategialla, vahvalla tahtotilalla, elikkä fossiilitaloudesta suunnataan koko ajan kohti biotaloutta. Jo viime vaalikaudella nähtiin se huoltovarmuus ja myös turvallisuuspoliittinen aspekti tämän asian osalta: elikkä siitä fossiilitaloudesta, eritoten venäläisestä fossiilienergiasta, pitää päästä asianmukaisesti asianmukaisella tasolla eroon.

Nyt tästä esityksestä jo edustaja Kankaanniemi toi ne viisi asiaa esille, ja minä vielä ne luettelen. Elikkä etusija koskisi nytten seuraavia laitoksia ja toimintoja, ja siis korostan vielä, että tämä on väliaikainen etusija tietyille aikavälille:

Uusiutuvaa energiaa edistävät hankkeet. Tällähän me pääsemme siitä fossiilitaloudesta kohti biotaloutta — siis uusiutuvaa energiaa toteuttavat hankkeet. Ja tähän haluan vielä muistuttaa sen, että kun biotaloudesta puhutaan, niin tässä pitäisi olla myös tulevaisuudessa mahdollisimman nopeasti myös CHP-laitokset matkassa.

Polttoaineiden tai fossiilisten raaka-aineiden käyttöä korvaavat teollisuuden sähköistämishankkeet. Näitähän on jo tehty, ja olen tyytyväinen, että näitä edistetään myös jatkossa.

Vedyn valmistus ja hyödyntäminen. Tämäkin tulee viemään meitä fossiilitaloudesta kohti biotaloutta.

Hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi. Ja tämä, jos mikä, on sitä kaikista tärkeintä toimintaa. Nimittäin jo tänä päivänä, kun voimalaitosten kattiloista tai selluteollisuuden suunnalta pääsee hiilidioksidia ilmoihin, tämä hiilidioksidi on mahdollista ottaa talteen suomalaisella teknologialla.

Ja sitten vielä viides kohta, akkumateriaalien valmistus, uudelleenkäyttö, kierrätys sekä akkutehtaat. Tämähän pitää huolen siitä, että suomalainen teollisuus menee eteenpäin. Tänä päivänähän on jo useammassa puheenvuorossa myös tuotu näitä tehdashankkeita esille.

Suomen Keskusta kyllä kannattaa tätä etusijamenettelyä. Muun muassa keskuskaupakamari on pitänyt tätä esitystä todella hyvänä ja itsekin kannatan, että näitä kyseisiä hankkeita viedään eteenpäin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

17.08 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Kettuselle nyt täytyy kertoa, että sinivalkoinen siirtymä huomioi nimenomaan sen, kuten edustaja Kankaanniemi toi esille, että yritykset ja ihmiset ja teknologia pysyvät perässä ja sitä mukaa etenemme, voimme jopa viedä teknologiaa, emme suinkaan pakota ihmisiä.

Toinen kysymys on se, että perussuomalaiset eivät ymmärrä, miksi Suomen hallitus halua olla muuta Eurooppaa nopeampi tässä hiilineutraalisuustavoitteessa. Muu Eurooppa on vuodessa 2050, ja saa nyt nähdä tämän kriisin jälkeen, pysymmekö siinä, mutta minkä ihmeen takia meidän täytyy suomalaiselle teollisuudelle ja kansalaisille asettaa ylimääräisiä velvoitteita? Esimerkiksi tämä sekoitevelvoite, joka edelleenkin on osittain voimassa, te voisitte sitäkin alentaa. Siinä on yksi asia.

Meille on erittäin tärkeätä kokonaisuus ja huoltovarmuus, muun muassa se, että turve pidettäisiin mukana tässä huoltovarmuuspaketissa. Tämä hallitushan on maksanut turvetuotantokoneiden romutuspalkkioita. Sehän pitäisi ottaa mukaan nykyiseen huoltovarmuuspakettiin. Meidän tulee huomioida, niin kuin tämä aika on nyt näyttänyt, että niin sanotusti munia ei kannata laittaa yhteen koriin, joten meillä täytyy olla hyvin laaja paketti, ja tietysti juuri se, että ihmiset ja yritykset pysyvät mukana. Sitä on sinivalkoinen siirtymä, joka huomioi Suomen edun. Te voisitte nyt myöntää sen tosiasian, että Suomi on mukana muun Euroopan vauhdissa.

En tiedä, miksi keskusta on mukana tässä vihervasemmistolaisessa epärealistisessa vouhotuksessa. Varmaan ymmärrätte itsekin, että se ei tule toteutumaan, eli voisitte myöntää, että olette nyt olleet ehkä vähän väärässä junassa.

Mitä tulee sitten tähän itse esitykseen ja tuomioistuimiin ja ohituskaistoihin, niin ehkä sinänsä olen hieman huolestunut, ja edustaja Kettunenkin on lakivaliokunnan varajäsen — ja olette varmasti välillä ollut mukana näissä lakivaliokunnan kokouksissa, joissa olemme käsitelleet koko oikeudenhoidon rahoitusta. — Siellä on puutteita oikeusavussa, tuomioistuimissa, syyttäjillä, vankeinhoidossa, siis ihan koko siinä ketjussa, ja kysymys ei ole siitä, että sieltä joku vuosi puuttuisi pikkuisen rahaa, vaan siellä on vuosikausien ongelma se, että ihan se perusrahoitus puuttuu. Siellä pyöritetään määräaikaista virkoja ja yritetään selvittää. Tuomioistuinta on muun muassa kerrottu sitä, että tuomarit ovat uupuneet ja vaihtavat alaa. Se rahoitus on valtava ongelma. Siellä on nyt asioita, veroasioita, lasten huostaanottoasioita, jotka jäävät näiden asioiden jalkoihin. Itse asiassa kaikki asiat ovat kansalaisten kannalta kiireellisiä, eli parasta olisi, kun olisitte antaneet perusrahoitusta kaikkeen, niin ei tarvittaisi silloin ohituskaistoja.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Rantanen.

17.12 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Ensin on todettava, että on hienoa, että keskustan edustaja Kettusellekin on tarttunut tämä sinivalkoinen siirtymä, joka perustuu maalaisjärkeen ja malttiin, ja siltä osin maalaisjärki kuvastanee varmasti keskustaa, ja keskustan kannattajia eritoten. Siltä osin toivoisin, että hyppäätte mieluummin tähän kuin tämän vihreän siirtymän kelkkaan, sillä ohraisesti siinä käy, kun lähtee ideologisesti vouhottamaan.

Mitä tulee tähän esitykseen, olemme lakivaliokunnassa viimeisen reilun kolmen vuoden aikana useaan otteeseen kuulleet tästä tuomioistuinlaitoksen rahoituksesta, ja kun Marinin hallitus hyvin usein tekee nimenomaan näitä tällaisia korvamerkintöjä, niin sitä tuomioistuimet pitävät erittäin huonona, että sinne tehdään korvamerkintöjä, koska silloin se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2022 vp

tarkoittaa sitä, että todella asetetaan asioita tärkeysjärjestykseen tämän rahoituksen mukaisesti. On hyvä huomata se, että hallintotuomioistuimissa käsitellään, kuten tässä äsken edustaja Meri totesi, muun muassa lastensuojelun asioita, ja on kyllä kieltämättä vähän erikoista, jos tuomioistuin joutuu valitsemaan sieltä vihreän siirtymän hankkeen sen sijaan, että käsitellään lastensuojelua tai jotakin vammaispalvelun valitusasiaa, jossa on kysymys ihmisten peruselämisen mahdollisuuksista, ja siltä osin tämä esitys on ongelmallinen.

Sitten toinen asia on se, että pelkästään Helsingin hallinto-oikeudessa yli puolet asiaryhmistä liittyy ulkomaalaisasioihin, siis yli puolet, ja nyt kun tänne lisätään vielä nämä vihreän siirtymän hankkeet, jotka menevät edelle, niin tässä herää tietysti kysymys, mikä mahtaa olla ihan tavan kantasuomalaisen mahdollisuus jatkossa käsitellä omia asioitansa oikeudessa ja onko pääsy sinne oikeuteen, sillä kun me on asetettu meidän järjestelmä niin, että siellä ulkomaalaisasiat ovat vallanneet todella yli puolet siitä resurssista ja nyt pannaan vielä sitten vihreän siirtymän kautta korvamerkintä, niin millä tavoin täällä enää saa näihin muihin asiaryhmiin apua. Se on kyllä syytä ottaa tässäkin esityksessä huomioon — ja olisi itse asiassa pitänyt jo ennen kuin tämä esitys tuli tänne eduskuntaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Kettunen.

17.14 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa puhemies! Täytyy nyt ensimmäiseksi edustaja Merelle todeta, että kyllä, kannan myös huolta oikeudenhoidon rahoituksen suunnalta, mutta mitä tulee nyt tähän esitykseen, niin nyt tällä esityksellä mahdollistetaan irtaantuminen saastuttavista fossiilisista tuontiraaka-aineista ja mennään kohti uusiutuvaa puhdasta energiaa ja investointeja. Ja täytyy nyt muistaa se, että kun näitä investointeja tehdään, niin myös yritysmaailma menestyy ja sitä kautta tulee myös verotuloja, mitä kautta me maksamme sitten näitä hyvinvointiyhteiskunnan palveluita. Nyt täytyy myös muistaa se, että totta kai hallintotuomioistuimille tulee lisää käsittelyresursseja, aluehallintoviranomaisille tulee lisäeuroja siihen, että nämä luvat nyt kiertävät mahdollisimman nopeasti.

Myös edustaja Kankaanniemi nosti ansiokkaasti esille sen, miten näitä arvotetaan, mutta itse koen nyt tämän esityksen pohjalta niin, että kun me tavoittelemme sitä, että nämä lupakäytänteet olisivat vielä sujuvampia ja että nämä teollisuusinvestoinnit saataisiin mahdollisimman nopeasti liikenteeseen, niin nämä tuottavat sitten tulevaisuudessa kansantalouteen lisätuloja, millä me maksamme näitä velkoja, mitä vuosien saatossa eri hallitukset ovat ottaneet, mutta eritoten sitten mahdollistetaan se, että julkinen talous pysyy pystyssä.

Mutta ennen kaikkea tässä esityksessä myös iso arvokysymys on se huoltovarmuustekijä ja turvallisuuspoliittinen näkökulma, että me pääsemme siitä fossiilisesta polttoaineesta uusiutuvaan, kotimaiseen, suomalaiseen energiapalettiin, jossa tulee olemaan myös vety. Ja niin kuin edustaja Meri ansiokkaasti toi esille myös tämän turpeen, turvetta ei ole kielletty, ja tätäkin asiaa pitää nyt käsitellä myös huoltovarmuustekijänä tulevaisuudessa ja nykyisissä CHP-laitoksissa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.